

Maastricht 27 december 2024

Marja Hilders, fractievoorzitter AWP in het Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg

OVERSTROMINGSRISICO VOOR HEUGEM-RANDWYCK DULDT GEEN UITSTEL VAN MAATREGELEN

Vragen ex art 35 over de ontoereikende veiligheid en bescherming tegen wateroverlast van de wijk Heugem-Randwyck in Maastricht, aan het Dagelijks Bestuur (DB) van het Waterschap Limburg - bestemd voor schriftelijke beantwoording

Geacht Dagelijks Bestuur,

OVERSTROMINGSRISICO DULDT GEEN UITSTEL VAN MAATREGELEN. Wacht niet op water is een veel gebruikt credo van ons waterschap.

Het water past zich niet aan op het besluitvormingstempo van overheden.

Dit was ook te zien tijdens de bijna-overstroming in 2021 van de wijk Heugem-Randwijk waarbij de inwoners van Heugem-Randwyck zijn geëvacueerd aangezien het Maaswater op een haar na over de waterkerende weg stroomde en er geen zandzak of mobiele waterkering voorradig was, ondanks het dreigingsrisico dat deze wijken bijna 1 à 2 m kunnen onderlopen met een ongekende catastrofe tot gevolg.

Bovendien was vergeten de duiker bij de Kobbeweg af te sluiten waardoor er alsnog grote hoeveelheden Maaswater met de nodige overlast Heugem instroomde en er te weinig mobiele pompen aanwezig waren om het Maaswater weer terug de Maas in te pompen.

De beveiliging (eventueel met een tijdelijke mobiele waterkering) tegen hoogwater verdraagt geen verder uitstel. Er is geen tijd te verliezen waarbij het tevens zaak is om met spoed de huidige grote problemen en overlast van regen en kwelwater in het geheel mee te nemen.

De waterkering Maastricht-oost (traject 90-1) heeft een signaleringsnorm van 1:3000 (ondergrens 1:1000). In 2021 zijn de wijken Heugem en Randwyck geëvacueerd toen er een hoogwater voorbijkwam dat naar huidige inzichten ongeveer een kans van 1:100 per jaar had. Dit betekent dat dijktraject 90-1 met afstand niet aan de noodzakelijke veiligheid voldoet. Dit blijkt ook uit <https://waterveiligheidsporaal.nl/nss/assessment-lbo1> De waterkering voldoet voor het gehele traject en op vak niveau dan ook niet aan de ondergrens. Hierbij zijn Heugem en Randwyck nog eens extra zwakke plekken, zoals in 2021 gebleken is, die ook niet aan de oude normering van 2005 voldoen (1:250 volgens HR2001, ongeveer overeenkomend met 1:100 nu).

Op de HWBP-projectenkaart (<https://hwbp.cartonext.nl/>) zien we dat dit traject niet geprogrammeerd staat. Wel zijn er 15 andere trajecten in de wachtrij. Dit betekent dat Maastricht-oost niet bij de 15 meest urgente locaties van Limburg gerekend wordt. Het project Zuidelijk Maasdal is heropgestart en beoogt de veiligheid van Maastricht tegen hoogwater te verbeteren.

Daarnaast is het bekend dat er met overmatige regenval ook problemen optreden. Dit betreft zowel een gebrek aan afvoercapaciteit als een waterkwaliteitsprobleem, wanneer het samengestelde rioolstelsel (afvalwater en regenwater) gaat overstorten.

Vragen:

Overstromingsgevaar vanuit de Maas (fluviaal systeem / primaire waterkering)

Vraag 1:

Onderschrijft het DB dat de beveiliging - eventueel met tijdelijke mobiele waterkeringen - tegen hoogwater geen verder uitstel verdraagt voor de wijken Heugem-Randwyck in Maastricht?

Zo nee, waarom?

Vraag 2:

Zijn de noodvoorzieningen nu beter op orde dan in 2021? Zijn er sinds 2021 noodmaatregelen voor de dijkvakken van Heugem en Randwyck, in de vorm van zanddepots en zandzakken, getroffen om herhaling van evacuatie en overstromingsgevaar te voorkomen?

Hoe verloopt in dezen de samenwerking met de gemeente Maastricht?

Vraag 3: Wanneer gaat het project Zuidelijk Maasdal lopen en wanneer zal het afgerond zijn?

Vraag 4:

Vraag 4A

Gaat het project Zuidelijk Maasdal Maastricht afdoende (volgens de signaleringsnorm 1:3000 oostzijde en 1:1000 westzijde) beschermen? Of gaat het project alleen *een bijdrage* aan de hoogwaterveiligheid geven?

Vraag 4B

In het tweede geval:

Hoe groot zal deze bijdrage dan zijn? Wat zal dan het beschermingsniveau zijn?

Moet het HWBP dan alsnog de vereiste veiligheid bieden door de dijken te verbeteren?

En zo ja, wanneer staat dit gepland?

Wateroverlast door neerslag (pluviaal systeem):

Vraag 5:

Volgens de provinciale normering behoort heel Maastricht tot een zone met een kans op wateroverlast van 1:100 (zie figuur onder in bijlage):

Voldoet de stad hieraan?

Zo ja, is dit met behulp van hydrologische modellering en stresstests aangetoond?

Zo nee, wat zijn de plannen van het waterschap om hier wel aan te voldoen? Met welke tijdhorizon?

Vraag 6:

Bestaat er een voornemen om het rioolstelsel te scheiden (regenwater apart van afvalwater)?

Vraag 7:

Op welke locaties zijn er gemalen en wat is de gemaalcapaciteit aan de oostzijde van Maastricht om regenwater naar de Maas te pompen dat niet onder natuurlijk verval kan afstromen?

Met vriendelijke groet,

Marja Hilders

Fractievoorzitter AWP in het AB van het Waterschap Limburg

Tel: 0618364978

Bijlage:

Provinciale normering wateroverlast

([https://portal.prvlimburg.nl/viewer/app/default?tocService=Provinciale%20beleidsplan
nen&tocLayer=wp_kaart_1_grondwaterafhankelijke_natuur](https://portal.prvlimburg.nl/viewer/app/default?tocService=Provinciale%20beleidsplan%20normering%20wateroverlast&tocLayer=wp_kaart_1_grondwaterafhankelijke_natuur))